



14.3.2018

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sisäisen tarkastuksen jaoston kokous

Aika	ke 7.3.2018 klo 13.00–15.25
Paikka	Valtiovarainministeriö, Mariankatu 9, nh. Loppupeli
Osallistujat	valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja) tarkastusneuvos Mikko Helkiö, valtioneuvoston kanslia ulkoasiainhallinnon tarkastaja Outi Holopainen, ulkoasiainministeriö tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö tarkastuspäällikkö Jyrki Pennanen, sisäministeriö hallitussihteeri Tuomas Hyvärinen, puolustusministeriö tarkastuspäällikkö Sari Anttila, maa- ja metsätalousministeriö tarkastusneuvos Juha Pekka Niemi, työ- ja elinkeinoministeriö tarkastusneuvos Jorma Partanen, ympäristöministeriö tilintarkastusneuvos Matti Mattila, valtiontalouden tarkastusvirasto (pysyvä asiantuntija) neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen, valtiovarainministeriö (kutsuttu asiantuntija) assistentti Heidi Innanen, valtiovarainministeriö (sihteeri)
Poissa	tarkastusneuvos Sari Korpimies, opetus- ja kulttuuriministeriö tarkastuspäällikkö Niina Sipiläinen, sosiaali- ja terveysministeriö

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen. Asialista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen 20.11.2017 muistion hyväksyminen

20.11.2017 pidetyn kokouksen muistio oli jaettu jaostolaisille asialistan liitteenä. Muistioluonnokseen esitetyt korjausehdotukset oli huomioitu ja merkitty alleviivauksin. Muistio hyväksyttiin.

3. Sisäisen valvonnan arviointikehikon lausuntokierros ja pilotointikokemukset

Arviointikehikon lausuntokierros päättyi 23.2.2018 ja lausunnoista koostettu yhteenveto oli jaettu osallistujille asialistan liitteenä. Lausuntopalautteessa oli jonkin verran kommentteja terminologiasta ja kehikon raskaasta käytettävyydestä. Useampi lausunnonantaja kommentoi myös ohjeen laajuutta ja sisältöä.

Kehikkoa on pilotoinut vain oikeusministeriö. Kaisa Sistonen kertoi OM:n kokemuksia joulutammikuun vaihteessa toteutetusta pilotoinnista, jossa kehikkoa kevennettiin jonkin verran lausuntokierroksella.

olleeseen versioon nähden. OM:ssä keskityttiin kehittämistarpeiden arviointiin, nykytilan arviointia ei tehty. Arvioinnin todettiin sujuneen kohtuullisen hyvin, mutta prosessin huomattiin vaativan organisaatiosta tueksi henkilön, joka esityöstä kehikon organisaation tilanteeseen, tavoitteisiin ja kieleen soveltuvaksi.

Lausuntoyhteenveto käytiin läpi osa-alueittain ja seuraavassa on esitetty kommentit, joiden jatkotoimenpiteistä päätettiin yhdessä.

Kommentti	Päätetty jatkotoimenpide
Kommentit kehikon kielestä ja terminologiasta.	Kehikko ja ohje käydään vielä läpi, yritetään varmistaa yhdenmukainen terminologia (esim. riskienhallintapolitiikan termit). Kehikko ja ohje julkaistaan VM:n verkkosivulla, jonne kokemusten myötä voidaan harkita tehtäväksi myös yksityiskohtaisempaa ohjeistusta.
UM:n kommentti: Mitä minimitasoa pidetään välttämättömänä ja mitä tasoa enemmän organisaation oman toiminnan johtamisen näkökulmasta harkittavana tarkempana vastaustasona?	Ohjeeseen täsmennetään: - organisaation omat mahdollisuudet muokata kehikkoa tarpeisiinsa ja tilanteeseensa sopivaksi - arviointi on välttämätöntä riskienarvioinnissa virastolle määriteltujen osa-alueiden osalta - arviointia ei ole pakko tehdä joka vuosi yhtä raskaalla toteutuksella
VTV:n kommentti: Arvioinnin vastauksiin voi sisältyä salassa pidettävää tietoa, mistä johtuen virasto voi joutua harkitsemaan kehikon turvaluokittelua. Asiaa olisi hyvä käsitellä ohjeessa.	Ohjeeseen lisätään maininta, että vastauksiin voi sisältyä salassa pidettävää tietoa ja tämä tulee tarvittaessa ottaa huomioon.
Ohjeeseen lausunnonantajat olivat lähtökohtaisesti tyytyväisiä, mutta joitakin lisäysehdoituksia saatiin.	Ohje on tarkoitettu virastojen räätälöitäväksi omien tarpeiden mukaan. Ohjeeseen kuvataan tarkemmin ohjeen tarkoitus, luonne ja käyttö sekä itse arviointiprosessi. Fasilitoijan rooli ei saa korostua ohjeessa liikaa. <i>Arviointikehikkopienryhmän jäsenet lähettävät tekstiehdotukset VVC:lle viikon 11 aikana.</i>
Excelin soveltuvuudesta arvioinnin ja tiedonkeruun pohjaksi saatiin joitakin perusteltuja kommentteja, ettei Excel ole optimaalisin tapa kerätä tietoa.	Tässä vaiheessa ei oteta kantaa järjestelmäkysymykseen. Väline on tarvittaessa viraston itsensä valittavissa.
Mavin kommentti alakohtaan 1.2 tarvittavasta täsmennyksestä	Täsmennetään alakohtaan 1.2 "kohdassa 1.1 mainitut vaatimukset".
VK:n kommentti alakohdan 2.1 laajasta kokonaisuudesta, jota on vaikea arvioida	Ei pilkota pienemmiksi kokonaisuuksiksi.
TEM:n kommentti alakohtien 3.2 ja 5.1 päällekkäisyydestä	Matti Mattila tarkistaa onko näissä kielellistä ristiiriitaa ja ilmoittaa VVC:lle.
Pääesikunnan lisäysehdotus (3.5) kumppanuuksista	Lisätään periaatteeseen 10 täydennys taloushallinnon ja toiminnan perusprosesseista, joihin kehikon täyttöohjeessa viitataan.
VK:n kommentti alakohtien 5.3 ja 12.3 päällekkäisyydestä	Alakohdissa on eri näkökulmat, eivät ole päällekkäisiä.
VK:n ja TK:n kommentti alakohtien 8.1 ja 8.3 päällekkäisyydestä	Kummatkin kohdat ovat perusteltuja.
EK:n ja Mavin kommentti alakohtien 10.1 ja 10.2 päällekkäisyydestä	Poistetaan alakohdasta 10.2 "dokumentoitu".
Kommentit periaatteen 13 sisällöstä (mm. taloushallinnon järjestelmät)	Ei välitöntä korjaustarvetta, ei muuteta.
Pääesikunnan ja Kansallisarkiston lisäysehdotus alakohdaksi 14.5	Lisätään ehdotuksen mukaisesti ja lisätään viitteeseen myös EU-tietosuoja-asetus.

Arviointiasteikkoon oltiin pääosin tyytyväisiä, mutta muutama lausunnonantaja on ehdottanut muutoksia.	Asteikko on tarvittaessa viraston räätälöitävissä. Olennaisinta on, että kehittämistarpeet tulevat esille.
Alakohtien määrään liittyvät kommentit	Virastot voivat itse räätälöidä alakohtien määrää.

Puheenjohtaja totesi, että tässä vaiheessa on tarkoitus löytää kehikosta ne kohdat ja asiat, jotka pitää muuttaa ennen neuvottelukuntaan vientiä ja ennen suosituksen antamista. Lisäksi osa havainnoista jää jatkokehittettäväksi, esimerkiksi koulutustarpeet ja kehikon yksityiskohtaisemmat soveltamisohjeet.

Neuvottelukunta käsittelee arviointikehikkoa kokouksessaan 19.3.2018 ja jollei sieltä nouse esiin mitään erityisen kriittistä, suositus annetaan kansliapäällikkökokouksen kautta samaan tapaan kuin riskienhallintapolitiikkamalli.

Mikäli vielä ilmenee arviointikehikkoon liittyviä näkemyksiä, joita ei käsitelty kokouksessa, niitä voi lähettää VVC:lle. Jaoston käsittelyn pohjalta muokattu kehikko-Excel toimitetaan jaostolaisille mahdollisimman pian.

4. Jaoston kuluva toimikauden arvioinnin käynnistäminen

Sisäisen tarkastuksen jaoston toimikauden loppuraportin rakenneluonnos oli jaettu asialistan liitteenä. Todettiin, että neuvottelukunnan ja jaoston toimikausi päättyy 11.6.2018 ja neuvottelukunta tekee oman loppuraporttinsa, joka saattaa sisältää joitakin suosituksia. Seuraavaa neuvottelukunnan toimikautta silmällä pitäen tehdään myös jaoston loppuraportti. Raportin luonnos lähetetään hyvissä ajoin ennen toimikauden viimeistä kokousta ja luonnosta voi kommentoida sähköpostitse. Raportin rakenne tulee olemaan suunnilleen nyt jaetun luonnoksen kaltainen. Näkemyksiä jaoston työn organisoimiseksi voi lähettää VVC:lle (esim. jaoston kokoonpanon suhde muihin sisäisen tarkastuksen yhteistyöfoorumeihin).

5. Muut asiat

Mikko Helkiö mainitsi, että PRH:n tilintarkastusvalvonta on julkaissut [laaduntarkastuksen vuosiraportin](#), joka on luettavissa PRH:n verkkosivuilla.

6. Toimikauden päätöskokous

Toimikauden viimeisen kokouksen ajankohtaan palataan myöhemmin keväällä. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.25.

Jakelu Sisäisen tarkastuksen jaoston jäsenet ja pysyvä asiantuntija